బహుళపంచమి జ్యోత్స్న

– గొల్లపూడి మారుతిరావు

ముందుమాట

'బహుళ పంచమి జ్యోత్స్న' రాసి తేలిగ్గా 45 సంవత్సరాలకిందటి మాటే. సరిగ్గా తేదీ గుర్తులేదు. ఆంధ్రప్రభ నుంచి రేడియోకి వచ్చిన రోజులనుకుంటాను. నేను రాసిన నవలల్లో నా మనస్సుకి దగ్గరగా ఉన్న రచన ఇదే కారణం - ఇందులో ప్రధాన పాత్రకి స్ఫూర్తి మా నాన్నగారు. అలాగే మా అమ్మ. మా నాయనమ్మనీ నాకు గుర్తుంది. ఆ రోజుల్లో నా అనుభవంలోకి వచ్చిన విషయాలన్నీ బహుశా ఈ ఇతివృత్తానికి దోహదమయాయి. మా నాన్నగారు నా రచనల గురించి విన్నారు. కొన్ని నాటికలు చూశారేమో. నాతో నా మొదటి సినిమా చూశారు. అయితే నాకు తెలిసి - ఈ నవలని చదివారనుకుంటాను. ఆయన స్పందన ఏమిటి? నేను అడగలేదు. అడిగే సాహసం చెయ్యలేదు. నాలో రచయిత - ఆనాటికి ఇంకా వ్యర్ధమైన వ్యావృత్తికి లోనయినట్టుగా భావించే రోజులవి. కారణం - రచన, నటన, ప్రసంగం, ఏంకరింగు వంటి ప్రక్రియలు వృత్తులు కాగలిగిన రోజులుకావు. అలాగే ఈ నవల ఏ పత్రికలోనూ సీరియల్‌గానూ రాలేదు. ఆ విధంగా 'బహుళ పంచమి జ్యోత్స్న' ఎక్కువ ప్రచారానికి నోచుకోని నా ముద్దుబిడ్డ. కథలో ఓ చక్కని ప్రణాళికని ఏర్పరుచుకున్న గుర్తుంది. నా జీవితకాలంలోనే మాధ్యమాలు విశ్వరూపం దాల్చిన నేపధ్యంలో తను రాసిన నవలని గురించి ఒక రచయిత - ఇలా దూరంగా నిలబడి పర్యావలోచన చేయడం వింతగా ఉండవచ్చు.

కొత్తగా పాఠకులు నవలను చదివి అభిమానిస్తే - తప్పిపోయిన బిడ్డ దొరికిన తృప్తి కలుగుతుందేమో! కిరణ్‌ప్రభ దంపతులు నా అభిమానులు. వారు ఈ నవలను మెచ్చుకోవడం - పెరటి చెట్టు పువ్వుని తలలో తురుముకోవడం లాంటిది.

దాదాపు అర్ధ శతాబ్దం కిందటి రచన ఈ తరం మీద ఎలాంటి స్పందనని కలిగిస్తుంది? నాకూ ఆసక్తిగానే ఉంది. మీ ఉత్సుకతను రెచ్చగొట్టడానికే ఈ రెండు మాటలూ.

– గొల్లపూడి మారుతీరావు.

(గత సంచిక తరువాయి)

ఆకులు రాలడం

ఇది ఆకులు రాలడమో, ఆశలు రాలడమో, అర్థం కాలేదు.

శిశిరం తల ఎత్తి ప్రపంచానికి దిగులు ముసుగుతొడిగింది. ప్రతి సంజెలోనూ ప్రపంచాన్ని చూసి అంతటికీ పర్యవసానం ఈ 'శూన్యమే' నా అనిపించేంత ఏదో కనిపించని లోటు ప్రకృతి అంతా -

ఇక కాశీ -

అతని స్వేచ్ఛని పిరికితనం హత్యచేసింది. జీవితం మీద ఆశలు సాధనలవల్ల ఆసక్తిని ఉరితీశాయి. ఎవరికీ జవాబు చెప్పని 'నిశ్శబ్దం' మనస్సుని మండించింది. నిప్పంటించింది. నీతిని ఇంట్లో కట్టిపడేసి నిటారుగా తలెత్తుకు తిరగడం తెలీక కాశీ మెదడులో కల్లోలం కాపురం పెట్టుకొని బాధ తిమింగలాలను కన్నది.

కొన్నాళ్ళుగా ఉన్న గణపతి, అమ్మ కూడా ఇప్పుడు లేకుండా పోయేసరికి ఆర్థికంగా కూడా ఎదురు దెబ్బలు తగలడం ప్రారంభించాయి కాశీకి. అయినా ఎవరికీ చెప్పలేని బాధ అది - మనస్సులో తగిలే ఒక్కొక్క గాయానికీ ఎవరు మందిస్తారు.

మనస్సుకు పెద్ద గర్వం ఉంది. తను ప్రపంచం అందరి గురించీ ఆలోచించగలనని. కానీ ఆశ్చర్యం ఏమిటంటే - ప్రపంచాన్ని గురించి ఆలోచించే ప్రయత్నంలో తనని గురించి తాను ఆలోచించడం మరిచిపోతుంది.

కాశీ విషయంలో అంతే అయింది -

మరి పదినెలల తరువాత హఠాత్తుగా శంకరం ఎదురు పడి "నేను సైకిలు షాపు పెట్టదల్చుకున్నాను" అంటే తెల్లబోయాడు.

గుమ్మం బయట మరో వ్యక్తి నిలబడడం గమనించాడు కాశీ.

ఎవరని పలకరిస్తే "ఉండండి - ఈ సిగరెట్టు కాలడం లేదు - మన ఆశల్లాగ - జస్టొమినిట్" అని తొందరపడుతున్నాడు చక్రవర్తి.

చాలా ఆలోచనల్నుంచి చక్రవర్తితో గడిపే రెండు క్షణాలు విశ్రాంతి నిచ్చినట్టు అనిపిస్తుంది.

ఎదుటివాడి గురించి ఆలోచించకుండా, తన గురించి కూడా తాను ఆలోచించని పరిస్థితికి అందర్నీ తీసుకువస్తాడు చక్రవర్తి.

ఇప్పుడతన్ని చూశాక - మనఃపూర్వక ఆహ్వానించాడు కాశీ.

నీలిరంగు ట్వీడ్ సూటులో విధిగా రెండు మల్లెపువ్వులు - బనార్సీ జుంజుం వాలాసెంటు - పెదాల మీద చిరనవ్వు, అవకాశం దొరికినప్పుడు సైకాలజీ మీద జనరలైజేషన్స్, కాస్తపాటి విశ్రాంతి, కొన్ని సిగరెట్లు, హాస్యం - ఇదీ చక్రవర్తి.

"పూర్తిగా ఏడ్చి మా చెల్లి జీవితమంతా పాడుచేసుకుందండి - నేనేమీ ఏడవలేక పాడుచేసుకున్నాను. ***ఏడ్చినా మన ఏడుపు ప్రపంచానికి తెలియకూడదు. మనస్సులోనే ప్రాసెస్ అంతా జరిగిపోవాలి. ఒక్కటే రహస్యమండి - మీ నవ్వును ప్రపంచం పంచుకుంటుంది దుఃఖాన్ని పంచుకోదు***"

నవ్వుతూనే ఒక్కోసారి గుండె వణికించే నగ్న సత్యాన్ని చెప్తాడు. అంత బరువైన విషయాన్ని చెప్పినా మళ్ళీ ఆలోచించడానికి వ్యవధి ఇవ్వడు.

అతని దగ్గర జీవితం మాట పెద్ద సిద్ధాంతం ఉంది. దాంట్లోని పుటల్ని ఒక్కొక్కటిగా తెరుస్తాడు.

ఇంత తెలిసిన వాడు ఎందుకు పెళ్ళిచేసుకోలేదా అని కాశీ ఆశ్చర్యం - ఆ విషయం అడిగితే ఓ సారి అన్నాడు.

"పెళ్ళి నేనెందుకు చేసుకోలేదా అని కాదు. పెళ్ళి నన్నెందుకు చేసుకోలేదా అని అడగండి - మానవుడి అవసరాల వత్తిడి మరీ భరించరానిదయితే - స్త్రీ నీడలో రక్షణ పొందడాన్ని పెళ్ళి అంటాం మనం. నాకు ఆ రక్షణ అక్కరలేదు. నేను మాటల్లో, హాస్యంలో రక్షణ పొందగలను. ఇక ఎవరయినా అమ్మాయికి నాదగ్గర రక్షణ కావలిస్తే నాకేం అభ్యంతరం ఉండదు."

ఇప్పటికి సిగరెటుకు చివరిపీల్పు ఇచ్చి లోపలికి వచ్చి కూర్చున్నాడు.

"మీ వాడు ఏదో ప్రణాళిక తయారు చేశాడు - బ్రతకడానికి. బ్రతకడానికి ప్రణాళిక అక్కరలేదసలు. ఇతరులను బ్రతికేటట్టు చేయడానికే ప్రణాళికలంటే వినడు. సరే మీరు ఎప్రూవ్ చెయ్యండి. మేమిద్దరం సమిష్టిగా సైకిల్ షాపును సాధించి తీరుతాం"

"అయితే ఆలోచన చెప్పింది మీరేనా?"

"నాన్సెన్స్ - ఆలోచనలు ఎవరికీ చెప్పిరావండి - ఈ ఆలోచన అతనికి సగం, నాకు సగం వచ్చింది. బ్రతకాలన్న ఆలోచన అతనికి (ఓ రహస్యం- బ్రతకాలన్న ఆలోచన వచ్చి మరుక్షణంలోనే ఆ వ్యక్తి చచ్చిపోయినట్టు లెక్క ఇది నా సిద్ధాంతం) ఇకెట్లా బ్రతకాలన్న ఆలోచన నాకు వచ్చింది. ఇదీ సంగతీ -"

"అది చాలా పెద్ద ప్రయత్నం చక్రవర్తిగారూ - వీడు సాధించగలడా అని నా అనుమానం"

"పెద్ద ప్రయత్నాలు చేయడానికి పెద్ద కృషి ఏమీ అక్కరలేదు. ఉదాహరణకి రాజకీయ నాయకుల్ని, దేవుణ్ణి తీసుకోండి - ఎప్పుడూ భక్తుల దగ్గర తిరుగుతాట్ట దేవుడు - ఎన్.జీ.వోలాగ చచ్చి చెడి మనుషుల్ని తయారు చెయ్యకుండా. ఇక రాజకీయ నాయకుడు - సూపర్ మాన్ ప్రజల డబ్బుతో ఎప్పుడూ పెద్ద ప్రయత్నాలు చేస్తూనే ఉంటాడు - తన కోసం".

నవ్వాడు కాశీ. ఈ మనిషిలో జీవితం పట్ల ఎంత నిర్లక్ష్యం ఉన్నదా అని. అందరికీ సాధ్యం కాని బ్రతుకది. ఎంత ప్రయత్నించీ, ప్రతి వ్యక్తి అంత విముఖత్వాన్ని ప్రకటించలేడు.

"ఏమంటావు అన్నయ్యా?" అన్నాడు శంకరం గోడకి ఆనుకుని నిలబడి.

"సరే ప్రయత్నించు" అన్నాడు కాశీ చివరికి.

"బ్రతకడానికి ఓ సింపుల్ సిద్ధాంతాన్ని సిద్ధం చేశానండి. ***ఇటీవల - 20వ శతాబ్దంలో సుఖంగా బ్రతకడం అంటే ఇంకేమీలేదు. తను తప్ప ఇంకెవరూ బ్రతకలేని పరిస్థితిని తీసుకురావడం, కష్టాల్లో పడి బాధగా బ్రతకడమంటే ఒక్కటే అర్థం. తను తప్ప ఇతరులంతా బ్రతికే పరిస్థితి తీసుకురావడం - ఇక మధ్యతరగతివాడు తను బ్రతకలేడు, ఇతరుల్ని బ్రతకనివ్వడు'***

గుక్క తిప్పుకోకుండా నవ్వడం సాగించాడు కాశీ. ఎంతోసేపటికి ఆగి "మరి మీరే తరగతికి చెందుతారు?"

"నేనింకా బ్రతకడం ప్రారంభించలేదు. ప్రయోగశాలలోనే జీవితాన్ని మరిచిపోయాను. ఇక అక్కడినుంచి కదపాలన్న ఉత్సాహం నాకు లేదు".

"మరి నేను?" -

నవ్వాడు - అతనిలో కాస్త బెదురూ, అదురుపాటు గమనించాడు కాశీ -

"మీరు నాకంటే పెద్దవారు మిత్రులు కనుక సూటిగా చెప్పేస్తున్నాను. మీరు బ్రతకడంలేదు. బ్రతుకుతున్నామని మీ మనస్సును నమ్మించాలని చూస్తున్నారు. కానీ మనస్సు ఉన్నది చూశారూ? - అది చాలా సెన్సిటివ్. ఎప్పుడో ఈ రహస్యాన్ని కనిపెట్టేస్తుంది. అది కనిపెట్టిందా, పెద్ద బాంబు బ్రద్దలయినట్టే - అక్కడ ప్రారంభమవుతుంది అసలయిన ట్రాజెడీ" -

కాశీకి ముఖం వివర్ణమయింది. ఇంతగా అర్థం చేసుకు సునిశితంగా ఆలోచించే వ్యక్తికి ఇది సరైన స్థలం కాదేమో అనిపించింది. విచిత్రంగా చక్రవర్తిని చూస్తూ కూచున్నాడు. చక్రవర్తి సిగరెట్టు కాలుస్తున్నాడు.

"సిగరెట్టు మీరెందుకు మానెయ్యకూడదు - చక్రవర్తిగారూ?" అన్నాడు.

నవ్వాడు. ఆ నవ్వుకు ప్రపంచమంతా తక్కువగానే తూగుతున్నట్టనిపించింది. "నేను చాలా తెలివిగా మాట్లాడినప్పుడల్లా సిగరెట్టు కాల్చి నన్ను నేను రక్షించుకుంటాను కాశీనాథంగారూ - ఆ విధంగా నా తెలివినంతా గాల్లో వదిలేస్తాను. విజ్ఞానాన్ని దాచుకోకూడదు. ప్రదర్శించి మరిచిపోవాలి" -

శంకరం బయటపడేసరికి అక్కడ స్థంభం చాటునే వసంత కనిపించింది. అతన్ని చూడగానే పక్కకి జరిగి "ఛీ! ఏం పనిచేశారు?" అంది.

అతను తెల్లబోయాడు.

"ఏం?" అన్నాడు ఏమీ అర్ధం కాక. "మీరు శరీరాన్ని వంచి ఏమీ కష్టం చెయ్యలేరు. చదువుకోడానికి ఇంకా వయస్సుంది. ఇట్లా మిమ్మల్ని మీరు నాశనం చేసుకోడం ఏం బాగోలేదు" ఉదాసీనంగా, కృత్రిమ కోపంతో అన్నది.

ఈ వ్యక్తి తనని గురించి ఇంతగా ఆలోచిస్తున్న దేమిటా అని విస్తుపోయాడు మొదట. ఆమె ముఖం చూస్తే ధైర్యం ఇంకా రాలేదు 'ఎందుకిట్లా చేశానా' అని ఆలోచిస్తున్నాడు.

ఇటు తిరిగితే ఈసారి కళ్ళలో ఆ ప్రశ్న ఎదురయింది. నవ్వాడు "ఇంతకంటే నాకేమీ రాదనిపిస్తుంది. ఇప్పుడు అన్నయ్యకు ఎలా సహాయపడతానన్న ప్రశ్న తప్ప, నేనెట్లా బ్రతుకుతానన్నది కాదు - ఈ ఇంటి పరిస్థితులు ఇప్పటికి ఎలా ఉన్నాయో తెలుసుగా?"

ఈలోగా చక్రవర్తి కాశీతో మాటలు ముగించుకుని అక్కడికి వచ్చేశాడు. "ఏమిటోయ్ - ఆరు బయట నిలబడి ప్రపంచం గురించి అంతగా ఆలోచిస్తున్నావు - నిన్ను నాతో ఆరునెలలు తిప్పి దేని గురించీ ఆలోచించనక్కరలేదన్న విషయాన్ని నేర్పించాలి" అని స్థంభం చాటున ఉన్న వసంతని చూసి నాలిక కొరుక్కుని - "నమస్కారమండీ" అన్నాడు. వసంత మాట్లాడకుండా నమస్కారం చేసింది.

ఇద్దరూ ఇంకా మౌనంగా ఉండడం చూసి మళ్ళీ కదిపాడు. "ఏమిటా ఆలోచన? "

"నేను చదవాలంటుందీవిడ" అన్నాడు శంకరం.

వసంత సిగ్గుపడింది ఆ మాటలకి. అది గమనించి చక్రవర్తి అందుకున్నాడు. "చదువుకునేవాళ్ళు మూడు రకాలు. తన చదువు తనకే పనికి వచ్చేటట్టు చూసుకునే వాళ్ళు - తన చదువు తనకి తప్ప ప్రపంచానికంతటికీ పనికి వచ్చేటట్టు చూసుకునే వాళ్ళు - మూడో కోవకు చెందినవాణ్ణి నేను. ఈ చదువు ఎవరికీ పనికి రాకుండా జాగ్రత్తపడగలిగాను. జీవితంలో బ్రతకడం చేతకాని 'ఫూల్స్' అంతా కాలేజీల్లో సర్టిఫికెట్ల కోసం దేవుళ్ళాడి తమకు ఏమీ చేతకాలేదన్న విషయం క్షుణ్ణంగాతెలుసుకు వస్తారు. నువ్వివాళ సైకిలు షాపు పెట్టి, రేపు అందమైన ఆడవాళ్ళ సలహాలు పాటించవచ్చు. కానీ అన్నీ కాదు - రా - బ్రతకడం ఎలాగో చెప్తాను" అని భుజం మీద చెయ్యివేశాడు.

ఈ మాటల ఉధ్ధృతానికి వసంత నిర్విణ్ణురాలయి చేష్టలు ఉడిగి నిలబడి అంతలో ఆగి మళ్ళీ వెనక్కి తిరిగి వచ్చి, ఆమె వేపు వంగి రహస్యంగా చెప్పాడు చక్రవర్తి. "వట్టి పిరికి మనిషి శంకరం.. మీకు తెలుసుగా! ***పిరికివాళ్ళని బాగు చెయ్యాలంటే అతను తప్ప మిగతా వాళ్ళంతా పిరికివాళ్ళేనని నిరూపించి, వాళ్ళు బాగుపడటానికి అవకాశం ఉన్నదని ఆశను కలిగించాలి.*** ఆ మాటలకి బాధపడకండి. శంకరం బాగుపడతాడు. చూస్తూండండి." అనేసి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆమె దిగ్భ్రాంతురాలయి నిలబడిపోయింది. శంకరం మీద ఆలోచన కంటే, ఈ వ్యక్తి విచిత్ర ప్రవర్తన ఆమెను మరింత చకితురాల్ని చేసింది. ఔచిత్యం వీడని మాటలు, హాస్యం, అన్నీ అట్లా ఉండగా ఎదుటివారిని వ్యక్తులుగా కాక, ఏవో ఆటబొమ్మల్ని లాగ తేలిక పరిచే వైఖరి ఆమెకు నచ్చలేదు.

మాట్లాడేప్పుడు ఆ ముఖంలో ఆశలూ, కోరికలూ, బాధ, ఆశ్చర్యం, ఏమీ కనిపించవు. ఎదుటివారిని వ్యక్తిగా గుర్తించి వారిని గురించి ఆలోచించడం ప్రారంభిస్తే ఇక తన పతనం ప్రారంభమవుతుందన్న జ్ఞాపకం ఎప్పుడూ వదులుకోడేమో?

అతని గురించి ఆలోచిస్తున్న కొలదీ నవ్వు రాలేదామెకు. కానీ తనకు తెలీని, పూర్తిగా అర్థం కాని ఇంకో వ్యక్తి నవ్వుతూ మాట్లాడే వ్యక్తి వెనక ఉన్నట్టు తోచింది.

వాకిట్లో అక్కయ్య దీపం వెలిగించి వెళితే, ఇంకా స్థంభం చాటునే నిలబడి "అప్పుడే చీకటిపడిందా?" అని విస్మితురాలయింది వసంత.

●●●

జీవితంలో రెండేళ్ళ ప్రమాణం ఎంత?

నీలూ ఇప్పుడు నాలుగో తరగతి చదువుతున్నాడు.

చక్రవర్తి ఆసరాతో శంకరం నిలబడ్డాడు. సైకిలు షాపు బాగా సాగుతోంది. నిజమే, బ్రతకడానికి చదువు ఒక్కటే మార్గం కాదని నేర్చుకున్నాడు.

మానవుణ్ణి చూసి, అతని జీవితాన్ని తెరచి పరికించిన కొద్దీ, దుఃఖమే కనిపిస్తుంది. అందువల్ల నవ్వుతూనే ప్రయత్నం ప్రారంభించాలి.

చీకటి ముసుగు కప్పుకుని రాత్రి ఒంటరిగా రోదించినప్పటి భయం, వణుకుదల, పిరికితనం, సంశయం అవీ మిగిలాయి కాశీ జీవితంలో.

శంకరం అట్లా ఒంటరిగా బ్రతుకుతూ తెచ్చేదంతా తన చేతుల్లో పోయడం నచ్చలేదు అన్నపూర్ణకు. "డబ్బు ఆర్జించి ఒకరికి పెట్టే వయస్సుకాదు నీది. అనవసరంగా నిన్ను నువ్వు కష్టపెట్టుకుంటున్నావు శంకరం" అని ఎప్పుడన్నా అన్నపూర్ణ అంటే నవ్వేవాడు. నవ్వి కళ్ళనిండా నీళ్ళు తెచ్చుకుని "నాకు చిన్నతనంలో నాన్న గుర్తులేదు. కాస్త జ్ఞానం వచ్చాక అన్నయ్యనీ, నిన్నూ ప్రేమించడం నేర్చుకున్నాను. పనిచేసి నేనూ మనిషిననిపించుకోవడం కన్నా సుఖం ఎక్కడన్నా ఉందో లేదో నాకు తెలీదు. తెలిస్తే అప్పుడు మానేస్తానులే" అనేవాడు.

హృదయమంతా ఆ మాటలకి కదలి అతను చూడకుండా ఆమె కూడా కళ్ళనీళ్ళు తుడుచుకునేది.

కొత్తగా నరసమ్మగారు ఇప్పుడొక పట్టుదల పట్టి కూచున్నారు. చిన్నవాడికి పెళ్ళి జరిగిపోవాలని. వసంత ఆమె గుండెమీద నల్లరాయి అయికూచుంది.

ఈ విషయంలో అన్నపూర్ణ కూడా నిర్ణీతమయిన సలహా ఇవ్వలేకపోయింది. వసంత గురించి ఆనాడు చెలరేగిన ప్రళయం ఇంకా మరచిపోలేదు. అందుకని కాశీ అడిగితే మాట్లాడకుండా ఊరుకుంది.

మాష్టారికి ఉత్తరం రాస్తే 'నీ కుటుంబానికి చెయ్యవలసిన ఆఖరి సహాయం అది. శంకరానికి పెళ్ళిచేశాక ఇక ఆ బాధ్యతలేమీ మిగలవు. నీ కుటుంబాన్ని నువ్వు సాకడం తప్పు. వెంటనే పెళ్ళి చెయ్యమనే నా సలహా" అని వ్రాశారు.

"నన్ను నేనే పోషించుకోలేని పరిస్థితి ఇది. నాకు పెళ్ళివద్దని చెప్పువదినా" అని శంకరం ఓ రోజు ఆమె ముందుకు చూసి రహస్యంగా చెపితే అన్నపూర్ణ ఆశ్చర్యంగా చూసి నవ్వింది. "సాధారణంగా బాగులేకపోవటమే మన కుటుంబాల్లో ఎప్పుడూ ఉంటుంది శంకరం."

కాశీ మామయ్యకు ఉత్తరం రాస్తే ఆ పనికే ఎదురు చూస్తున్నట్టూ ఆ చుట్టుపక్కల నాలుగు పల్లెల్ని చుట్టబెట్టి మరి నెలరోజులకి ఉత్తరం రాశాడు.

"నీకో రహస్యం తెలిదు. అన్నపూర్ణ వల్లనే నువ్వు ఇవ్వాళ ఆ మాత్రం సుఖంగానన్నా బ్రతకగలుగుతున్నావు. శంకరానికి మరో అన్నపూర్ణను చూశాను. నిజంగా అన్నపూర్ణే. నువ్వోసారి వచ్చి చూసి వెళ్ళు" అని వ్రాశాడు ఉత్తరం.

"నేను శంకరం పెళ్ళాన్ని చూడాలి" అంది అన్నపూర్ణ.

ముఖం నిండా ముసుగు కప్పుకుని, తలుపుకు చేరబడి అమాయకంగా నేలవేపు చూస్తూ కూచున్న ఓ పుత్తడి బొమ్మని చూసి మనస్సులో తృప్తిపడింది అన్నపూర్ణ. "అవును, ఆ పెదాలు అట్లా అమాయకంగా ఉండాలి. ఆ కళ్ళు అంతే. అలాగే బెరుకుగా ఉండాలి. ముఖంలో అల్లాగే పల్చగా పై పొరలో రక్తం కదలిక తెలిసేట్టు."

వెళ్తూ వెళ్తూ ఓ రహస్యం ఆ అమ్మాయి చెవిలో చెప్పేసి వెళ్ళింది అన్నపూర్ణ "గొప్ప ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకుంటున్నావు అమ్మా నువ్వు. మా శంకరం మామూలు మనిషి కాదు. బొట్టు పెద్దదిగా పెట్టుకోవడం అలవాటు చేసుకో"

విజయనగరంలో పెళ్ళి, పెళ్ళివారంతా విశాఖ నుంచి తరలి వెళ్ళాలి.

అక్కడ పెళ్ళి జరిగే సమయానికి నీలూ పరీక్షలు. "చిన్న తరగతే కనక ఫర్వాలేదులే, వచ్చెయ్" అంది అన్నపూర్ణ.

"చిన్న తరగతయినా చదువే. ఈ సంవత్సరం విలువ ఇప్పుడు కాదు పెద్దయాక తెలుస్తుంది" అన్నాడు కాశీ.

ఇక ఇంటిదగ్గర ఎవరు నిలిచిపోవాలన్న ప్రశ్న వచ్చింది.

"పోనీ నేను ఉంటాను" అంది వసంత.

ఆమె ఆగిపోవడం ఏమీ అడ్డంకుగా కనిపించలేదు నరసమ్మగారికి. "అవును వసంత ఉండడమే బావుంటుంది. వాణ్ణి జాగ్రత్తగా చూస్తుంది" అని సమర్థించారు.

చివరికి ఆమె ఉండడానికే నిశ్చమయింది.

వెళ్ళబోయే ముందు వరకు శంకరానికి ఈ విషయం తెలీదు. తీరా తెలిశాక ఆశ్చర్యపోతూ "మీరు రారా?" అని వసంతని అడిగితే నవ్వింది. "నేను నీలూకి తోడుగా ఉంటాను లెండి. ఇక్కడ ఉండి కూడా మీ పెళ్ళికి సహాయం చేస్తున్నట్టే లెక్క. మీ భార్య వచ్చాక ప్రత్యేకంగా ఆమెను పరిచయం చేసుకుంటాను వెళ్ళి. ఇక్కడొక మంచి చెల్లెలు ఆమె కోసం ఎదురుచూస్తూంటుందని చెప్పండి" అంది.

●●●

"మా నెపోలియన్‌కి పెళ్ళి జరుగుతుందన్న వార్త రెండు గంటలు ఆలశ్యంగా అందింది మాకు. వివాహంలో ఇవ్వాల్సిన బహుమానానికి ఓ అమ్మాయిని సంప్రదించి ప్రజెంటు కొనితెచ్చాను. ఇదిగో సబ్బుపెట్టె. ఇదిగో కలం వేరీస్ హానరబుల్ బ్రైడ్ గ్రూమ్' అంటూ చక్రవర్తి హడావుడి పడుతూ వచ్చాడు.

ఎప్పుడన్నా చక్రవర్తి హడావుడీ పడకపోతేనే ఆశ్చర్యం. సిల్కు పైజమా, లాల్చీ వేసుకున్నాడు. ఎప్పుడూ మల్లెపువ్వులు విధిగా ఉండితీరాలి. మాటలన్నీ అన్నాక చుట్టూ వెదికితే ఇంట్లో అలికిడి కనిపించకపోయేసరికి నిరుత్తరుడయిపోయాడు. రెండు సార్లు శంకరాన్ని పిలిచాడు. విస్తుపోయి సన్నజాజి పందిరిని ఆనుకుని నిలబడ్డాడు.

ఎంతో వ్యవధి తరువాత 'ఇంట్లో అంతా గంట క్రిందటే బయలుదేరిపోయారు' అన్న జవాబు భుజం పక్కనే వినిపించేసరికి తుళ్ళిపడాడు. ఇటు తిరిగితే వసంత.. సన్నజాజుల కొమ్మల మధ్య జీవితమంతా ఒకే కోరికగా ఆ పుష్పాన్ని ప్రసవించినట్టు చెదిరే వెలుగుల మధ్య సన్నగా, పేలవంగా ఏదో వింతదృశ్యాన్నో, పడమటి ఆకాశపు ఎరుపునో గుర్తు చేసేలాగున.

"మీరొక్కరే మిగిలిపొయారేం మరి?"

ఇంటి నిశ్శబ్దానికి అర్థం ఇప్పటికి తెలిసింది.

నవ్వింది ప్రశ్న విని "అందరూ పెళ్ళికే పోయి కూర్చుంటే ఎట్లా? ఇక్కడా పనులు మిగిలిపోతాయి"

"ఏ పనులు? పువ్వులు కొయ్యడమా?"

పందిరంతా వెదికినా ఒక్క పువ్వు దొరకలేదు చక్రవర్తికి.

"పువ్వులన్నీ కోసేశారు" అంటూ ఆమె వేపు తిరిగి "అట్లా చెట్ల మధ్య నిలబడకండి. నా ఎక్స్‌రే కళ్ళకి మీరు పువ్వులాగానే కనిపిస్తున్నారు. ప్రపంచంలో రెండింటిని మాత్రం అలక్ష్యం చేయడం ఇంకా నేర్చుకోలేదు నేను పువ్వునీ, స్త్రీనీ."

పందిరి రాటకు తల ఆనించి ఆమె సిగ్గుపడితే "అలా సిగ్గుపడకండి. నాకు సిగ్గుపడడం తెలీదు. అందువల్ల ఆ గొప్పతనాన్ని నేను గుర్తించడం కష్టం. మీ జవాబు మరచిపోయాను."

ఆమె ఏమిటో అర్ధంకాక ఆశ్చర్యంగా చూసింది.

ఓ కొమ్మ అతని సిల్కు లాల్చీని పట్టుకుని లాగుతుంది.

"మీరిక్కడ ఉన్న కారణం?"

"నీలూ పరీక్షలు నేను తోడుగా ఉండాలని, వాడికి వంట చేసిపెట్టడానికి."

ఫక్కున నవ్వాడు. "పరీక్షల మీదకూడా అంత శ్రద్ధయితే ఎలాగ? ఏమయినా, మీకు పెళ్ళిని చూసే అవకాశం లేకుండా చెయ్యడం విచారంగా ఉంది. రెండేనండి చాలా ఉత్సాహాన్ని కలిగించే ఘట్టాలు. పెళ్ళి చేసుకోవడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. పెళ్ళిచేసుకోవడాన్ని చూడడంలో ఇంట్రెస్టు ఉంది. ఇందాక మీరు సిగ్గుపడ్డారే. సరిగ్గా పెళ్ళికూతురు అలాగే ఇక పెళ్ళికొడుకు జీవితానికి అదే చివరిసారిగా స్వాతంత్ర్యాన్ని అనుభవించే రోజులాగ. అందరి మధ్యనుంచీ ఏ క్షణాన్నయినా పారిపోవడానికి వీలవుతుందేమోనని పిరికిగా చూస్తూ వాస్తవాన్ని ఆలోచిస్తే నేనూ పెళ్ళికొడుకును కాలేదా అని ఆశ్చర్యం వేస్తోంది."

ఇటు తిరిగేసరికి వసంత కనిపించలేదు. నవ్వుకున్నాడు.

మెల్లగా వసారాలోకి వచ్చి కుర్చీలో కూచుని పందిర దగ్గర మల్లెపువ్వుల వాసనని గుర్తుచేసుకుంటున్నాడు. కుర్చీలో ఆ పువ్వులు పడేసి ఉన్నాయి.

పావుగంట తర్వాత ఆమె బయటికి వచ్చి "ఇక్కడే ఉన్నారా? వెళ్ళిపోయారనుకున్నాను."

"***ఆడవాళ్ళు చాలా ఆలోచించకుండా ఊహిస్తారండీ. అందువల్లనే వాళ్ళు జీవితంలో త్వరగా డిసప్పాయింట్ అవుతారు.*** మీకిందాక నా మాటలకి కోపం వచ్చినట్టుంది. నా చేతిలో మల్లెపువ్వులు ఆ విషయాలు చెప్పాయి. క్షమాపణ చెప్పుకుందుకు ఇంత వ్యవధి తీసుకున్నాను."

నవ్వింది వసంత. అతనితో మాట్లాడినప్పుడల్లా మనసును దాచుకోడానికి వీలుకాదు. ప్రయత్నించయినా పూర్తి మనస్సుతో మాట్లాడాలి. లేకపోతే గ్రహించేస్తాడు. ప్రయత్నం అక్కరలేకుండా ఇవాళ అతని మాటలకి నవ్వు వస్తోంది. ఓ పక్క సగం సగం వెలిసిపోతున్న మరొక పక్క చంద్రుడి చల్లదనం కలిసిపోయి ఆ సాయంకాలపు సోమరి ఘడియలకి ఓ బరువు వచ్చినట్టనిపించింది. ఆ పేలవమయిన వెలుగుతో.

ఎర్రటి కెంపు చీరె నడుం మీద నుంచి మునుకుల వరకూ జారింది. నీలూ ఎక్కడన్నా కనిపిస్తాడేమోనని వీధి చివరి వరకూ కళ్ళతో వెదికింది. ఇటు తిరిగితే మనస్సంతా కళ్ళు చేసుకుని తనవేపే చూస్తున్నాడు చక్రవర్తి.

అతన్ని చూసి ఎప్పుడూ ఎవరూ భయపడనక్కరలేదు. మనిషి గురించి ఆలోచించని అలక్ష్యం అతనిలో ప్రత్యేకంగా ఉంది. కానీ మొదటిసారిగా మనిషిని గురించి ఆలోచిస్తే పులికి మొదటిసారి మనిషి రక్తం రుచి తెలిసినట్టు.

ఆ ముఖంలో నిర్విణ్ణతను చూసి భయం భయంగా నవ్వింది. "నాకు మీ మీద కోపంలేదు. నిజం" అంది. అన్నాక 'ఇలా మాట్లాడుతున్నానేమిటి నేను' అని చకితురాలయింది.

అతను లేచి నిలబడి బద్దకంగా ఒళ్ళు విరుచుకుంటే మల్లెపువ్వులు నేలరాలిపోయి చెదిరిపోయాయి. వాటిని ఏరుకునేందుకు నేలమీద కూచున్నాడు. చేతులు కట్టుకుని గోడకి ఆనుకుని నిలబడ్డది వసంత.

మెల్లగా అన్నాడు. "చిన్నతనం నుంచీ ఏ ఆడదీ నన్ను పెంచలేదు. అమ్మ నాకు గుర్తులేదు. నాన్నగారు నేను గొప్పగా బ్రతకడమే నేర్పారు కానీ, ప్రేమతో బ్రతకడం నేర్పలేదు. అందుకని స్త్రీని చూసినప్పుడల్లా చాలా ప్రలోభం కలుగుతుంది. ఆమె చేతుల్లో పెరిగి ఉంటే బావుండేది అన్న ఆలోచన, నిజంగా మీకు కోపం వస్తే నేను చాలా బాధపడతాను."

ఆలోచిస్తున్న కొద్దీ మరీ చిన్నవాడయిపోతున్నాడు చక్రవర్తి. అతని మాటల్ని వింటూ దిగ్భ్రమతో అతణ్ణి చూస్తూ నిలబడిపోయింది. ఇన్ని భావాల్ని, ఇంత మనస్సును దాచుకుని రోజూ అన్ని మాటలూ, హాస్యం ఆలోచిస్తున్న కొద్దీ ఆశ్చర్యం కలుగుతోంది.

ఆమె స్తబ్దత అతణ్ణి భయపెట్టింది. సూటిగా చూసే ఆమె కళ్ళకు సమాధానం చెప్పలేక ఇటు తిరిగితే చీకటి ఆకాశంలో పల్టీలు కొట్టే పక్షులు కనిపించాయి.

"నేను మీరనుకున్నంత బలవంతుణ్ణి, ధైర్యవంతుణ్ణి కాదు. కనీసం మీ కళ్ళని ఎదుర్కునే పాటి ధైర్యంలేదు నాకు" అని ఇటు తిరిగి "అదేమిటి? మీరు ఏడుస్తున్నారు" అన్నాడు.

ఆమె నవ్వింది. "ఇంక చీకటి పడింది మీరు వెళ్ళరూ..!?" అంది.

చుట్టూ చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. "నిజమే, చీకటి పడింది. ఇంతగా ఎప్పుడూ మాటల్ని మరిచిపోలేదు నేను. మాటలు రాని రోజున నా మనస్సు పనిచేయడం ప్రారంభిస్తుంది. మిమల్ని బాధపెట్టాలన్న ఉద్దేశ్యం నాకెప్పుడూ లేదు. నమస్కారం" అనేసి వచ్చేశాడు.

అతను వెళ్ళాక చూసుకుంటే ఆమె కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి.

అదేమిటి తను ఏడుస్తోందేం. !!??

(కొనసాగింపు వచ్చే సంచికలో)

Post your comments